

Kázeň z ev. Služieb Božích v Bratislave (NK), **UTOROK** po 16. nedeli po Trojici (téma: Vyslobodenie z otroctva smrti), 7. 10. 2025, **18.00**; ES 268, **Ž 68**, 459, 429, A 59,

téma kázne: **Ježiš pomáha - vo svojom čase a svojim spôsobom**

Ján 11, 1 - 3 . 17 - 27 (v kontexte celej 11. kap.):

„¹ Bol jeden nemocný, Lazár z Betánie, z mestečka Márie a jej sestry Marty. ² Bola to Mária, ktorá pomazala Pána masťou a svojimi vlasmi Mu utierala nohy; jej brat Lazár bol chorý. ³ I poslali tie sestry k Ježišovi s odkazom: Pane, ajhľa, ten, ktorého miluješ, je nemocný. ...

¹⁷ Keď Ježiš prišiel, našiel ho už štvrtý deň ležať v hrobe. ¹⁸ Betánia bola blízko Jeruzalema, asi na pätnásť honov. ¹⁹ Mnohí zo Židov prišli k Marte a Márii potešovať ich (v zármutku) nad bratom. ²⁰ Keď Marta počula, že Ježiš prichádza, šla Mu naproti, Mária však sedela doma. ²¹ I povedala Marta Ježišovi: Pane, keby si bol býval tu, nebol by mi brat umrel. ²² Ale aj teraz viem, že čokoľvek by si prosil od Boha, dá Ti Boh. ²³ Povedal jej Ježiš: Tvoj brat vstane z mŕtvych. ²⁴ Marta mu odpovedala: Viem, že vstane pri vzkriesení v posledný deň. ²⁵ Riekol jej Ježiš: Ja som vzkriesenie a život - kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie, ²⁶ a nik neumrie naveky, kto žije a verí vo mňa. Či veríš tomu? ²⁷ Povedala Mu: Áno, Pane, ja som uverila, že Ty si Kristus, Syn Boží, ktorý mal prísť na svet.“

Milí bratia a milé sestry!

V Českej republike sa uplynulý víkend uskutočnili voľby do parlamentu. Ich výsledky

naznačili, kto bude v najbližších rokoch vládnuť v krajine našich susedov. Nateraz nie je jasné, či pôjde o vládu jednofarebnú alebo koaličnú. Nech to však dopadne akokoľvek, nemôžeme s istotou vedieť, či novozvolená vláda bude schopná na jednej strane zachovať to dobré a na druhej strane napraviť krízy, nedostatky a problémy.

S Pánom Ježišom Kristom je to iné. On bol vždy zvrchovaným Pánom a Ním aj zostane, bez akýchkoľvek volieb. Je Mu daná všetka moc na nebi i na zemi. Vieme, že pomáha. Avšak **spôsob, akým pomáha, a čas, kedy to robí, nás ľudí prekvapuje.** O tom píše evanjelista Ján v 11. kapitole.

Dobrý priateľ Pána Ježiša, Lazár z Betánie - brat Márie a Marty - potreboval pomoc. Vždy, keď Ježiš šiel do Jeruzalema, zastavil sa u týchto súrodencov. Teraz bol Lazár ťažko chorý, no Ježiš bol ďaleko. So svojimi učeníkmi odišiel na osamelé miesto pri Jordáne, lebo Ho čoraz väčšmi prenasledovali vodcovia židovského národa. Vtedy posol priniesol správu: „Pane, ajhľa, ten, ktorého miluješ, je nemocný“ (v. 3). Ale Ježiš zostáva tam, kde je. Jeho učeníci si myslia, že sa nechce vystaviť riziku, že Ho zajmú neďaleko hlavného mesta skôr, ako splní svoje poslanie. Pán Ježiš však zdôvodňuje svoju nečinnosť inak. Hovorí: „**Tá nemoc nie je na smrť, ale pre slávu Božiu, aby oslávený bol ňou Syn Boží**“ (v. 4). Tieto slová sú zvláštne a tajomné! **Ježiš sa ukazuje ako vševedúci vládca, lebo predvída dobrý výsledok choroby. Ba čo**

viac, pozná účel choroby: slúži na slávu Boha a oslávenie Božieho Syna!

To neplatí len pre Lazára vtedy, ale i dnes pre všetkých ľudí, ktorí sú Ježišovými priateľmi a veria v Neho: „Milujúcim Boha, povolaným podľa rady (Božej), všetky veci slúžia na dobro“, napísal apoštol Pavel (R 8, 28). **Naše choroby, ani všetky naše ťažkosti a problémy nám Pán Boh nekladie na plecia preto, aby nás dohnal k smrti, ale preto, aby aj prostredníctvom týchto zdanlivo negatívnych skúseností, naplnil zmysel nášho života - totiž, že sme niečím na Božiu slávu! Ak si chorý, ak si v sociálnej núdzi, chudobný, ak si smutný, ak máš problémy, ver s istotou: nie je to na smrť, ale na oslavu Boha a Jeho Syna Ježiša Krista! Pán Ježiš Kristus sa chce prejaviť vo svojej sláve aj na tebe, chce ti pomôcť - a to vo svojom čase a svojím spôsobom.**

Na prekvapenie učeníkov sa Ježiš o dva dni neskôr predsa len vydá na cestu do Betánie. Dáva tým najavo: **Teraz nastal môj čas - aj keď je to z ľudského hľadiska nepochopiteľné.** Veď ľudský rozum hovorí: buď mal Ježiš prísť Lazárovi na pomoc ihneď, alebo mal pre svoju vlastnú bezpečnosť radšej zostať na osamelom mieste. No Ježiš ako suverénny Pán hovorí: Teraz je čas pomôcť. - O dva dni neskôr, ako to za správne považuje ľudský rozum. Prečo je to tak, môžu ľudia pochopiť až dodatočne.

Pri odchode dochádza k rozhovoru s učeníkmi. Tí nechcú Ježiša pustiť; boja sa, že Ho ukameňujú.

On im odpovedá: „Nemá deň dvanásť hodín? Ak niekto chodí vo dne, nepotkne sa, pretože vidí svetlo tohoto sveta, ale ak niekto chodí v noci, potkne sa, pretože niet v ňom svetla“ (v. 9 - 10). Inými slovami: Kto má pred sebou dlhú cestu, mal by sa postarať, aby vyrazil v správnom čase, a to za denného svetla. Týmto Pán Ježiš dáva svojim učeníkom jasne najavo, že **On pozná správny čas; presne vie, kedy je čas pomôcť, aj keď my ľudia neraz vôbec nerozumieme Jeho časovému plánu.**

Ako chce Ježiš pomôcť, vyjadruje tajomnými slovami: „**Lazar, náš priateľ, zaspal, ale idem ho zobudiť**“ (v. 11). Učeníci opäť nerozumejú a odpovedajú: Tak potom nemusíš vôbec ísť. - „*Pane, keď zaspal, ozdravie*“ (v. 12). Človek sa môže hlboko zamotať do takýchto nedorozumení a potom už Ježišovi vonkoncom nerozumie. Pritom je to také jednoduché: **kto zomrie vo viere v Ježiša, ten naozaj nezomrie, Pre neho je smrť len spánkom, po ktorom bude nasledovať radostné prebudenie.** Presne to chce Ježiš ukázať na Lazárovi. Hovorí učeníkom: „*Lazár umrel - a kvôli vám, aby ste uverili, radujem sa, že som nebol tam. Ale poďme k nemu*“ (v. 14 - 15). Učeníci idú s Ježišom, no stále nechápu a Tomáš je naďalej pesimistický: „*Podťme aj my, aby sme umreli s Ním!*“ (v. 16). My ľudia sme niekedy takí skeptickí, že **nechceme pochopiť, že s Ježišom bude napokon všetko dobré.**

Keď Ježiš dorazí so svojimi učeníkmi do Betánie, Lazár je už štyri dni mŕtvy. Do domu Marty, Mária a Lazára prišlo mnoho príbuzných, susedov a priateľov. Hlasno plačú a žialia, nariekajú, spievajú a modlia sa. Najbližšie príbuzné Lazára, jeho dve sestry, sú stále v šoku. Mária sedí doma. Marta, ktorá je aktívnejšia, beží Ježišovi naproti, keď počuje, že prichádza. To, čo Mu hneď na privítanie povie, znie takmer ako výčitka: „*Pane, keby si bol býval tu, nebol by mi brat umrel*“ (v. 21). Predovšetkým však Marta vyjadruje svoju veľkú dôveru v Ježiša, ktorá ani teraz nie porušená. „*Čokoľvek by si prosil od Boha, dá Ti Boh*“ (v. 22). Ježiš jej sľubuje: „*Tvoj brat vstane z mŕtvych*“ (v. 23).

To sľubuje Ježiš každému, kto patrí k Nemu: **Každý, kto v Neho verí, bude vzkriesený k večnému životu.** Je to také jasné a jednoduché – **taká veľká je Ježišova moc, tak pomáha aj po smrti, vyslobodzuje z otroctva smrti, berie jej moc.** Pre Martu je to jasné. Hovorí: „*Viem, že vstane pri vzkriesení v posledný deň*“ (v. 24). Ježiš povie: „*Ja som vzkriesenie a život – kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie, a nik neumrie naveky, kto žije a verí vo mňa*“ (v. 25 – 26). **Pán Ježiš tak necháva otvorené, kedy a ako vzkriesi Lazára z mŕtvych, či až v posledný deň, alebo už skôr.** Kedy a ako je Jeho vec, my to nemusíme vedieť tak presne. Dôležité je len to, že očakávame pomoc od Neho, od nikoho iného. – To má Ježiš na mysli slovami: „*Ja som.*“

Aj ostatné Ježišove slová „*Ja som*“ (nachádzame ich len v Ev. podľa Jána), to jasne vyjadrujú. Napr.: „*Ja som cesta i pravda i život. Nik neprichádza k Otcovi, ak len nie skrze mňa*“ (J 14, 6). **Nemusíme vedieť, kedy a ako nám Boh pomáha, dôležité je len veriť, že to robí prostredníctvom svojho Syna.** „*Či veríš tomu?*“ (V. 26), pýta sa Ježiš Marty. „*Či veríš tomu?*“ pýta sa aj nás. A my, tak ako Marta, chceme odpovedať detskou vierou: „**Áno, Pane, ja som uverila, že Ty si Kristus, Syn Boží, ktorý mal prísť na svet**“ (V. 27).

Marta usúdi, že aj Mária musí prísť za Ježišom. Rýchlo beží späť do domu a zavolá svoju sestru. **Aj to patrí k správnej viere v Ježiša, že sa snažíme priviesť k Ježišovi aj iných!** Keď Mária príde k Ježišovi, povie to isté, čo už povedala jej sestra: „*Pane, keby si bol býval tu, nebol by mi brat umrel*“ (v. 32) Potom sa rozplače a príbuzní a susedia, ktorí stoja pri nej, plačú s ňou (v. 33).

Miloval Ježiš Máriu? Určite, áno. Mal rád aj Martu a Lazára. – Boli Jeho priateľmi. Plače teraz s nimi? Nie, neplače. Robí zase niečo, čomu nerozumieme: hnevá sa. Hnevá sa na tento smútok. **Hnevá sa na nevieru, ktorá je dôvodom onoho smútku.** Ved' verili, že im pomôže? Vo svojom čase a svojím spôsobom? – Ak by mali dôveru, nemuseli by tak zúfalo plakať. **Kiež je, bratia a sestry, v časoch smútku naša dôvera väčšia ako náš žiaľ, ako naša bolesť!**

Potom sa Ježiš nechá zaviesť k skalnej hrobke, v ktorej leží Lazar. Po ceste sám plače – nie zo smútku nad stratou, ale zo smútku nad neverou ľudí. Jeho hnev sa premenil na smútok. Taký je – Syn Boží Ježiš Kristus – zároveň človek skrz naskrz, so všetkými ľudskými pocitmi. Jeho smútok sa opäť mení na hnev, lebo znova musí počúvať pochybovačné reči. Nieкто povie: „*Či ten, ktorý otvoril oči slepému, nemohol urobiť, aby tento nezomrel?*“ (V. 37)

Aj Marta je stále plná pochybností. Keď Ježiš nariaduje odstrániť kameň, namieta: „*Pane, už páchne, lebo je už štyri dni mŕtvy*“ (v. 39). Ježiš ju vyzýva, aby mala dôveru: „*Či som ti nepovedal: Ak budeš veriť, uvidíš slávu Božiu?*“ Potom odvalili kameň, Ježiš hlasno vysielala modlitbu vďaka k nebu; hovorí svojmu Otcovi: „*Otče, ďakujem Ti, že si ma vyslyšal*“ (v. 42). Potom volá mŕtveho Lazára – a ten oživa a vychádza von, ešte zabalený v pohrebných plachtách. **Ježišovo volanie je volaním Stvoriteľa, ktorý má moc oživiť mŕtvych! Ježiš pomáha tak, ako to žiadny človek nedokáže: Oživuje vo svojom čase a svojím spôsobom.**

Ľudia uverili. – Teraz veria. Oslavujú Ježiša Ho ako kráľa. O niekoľko dní neskôr Mu pripravia triumfálny sprievod v Jeruzaleme. No o ďalších pár dní neskôr ich viera opäť vyhasne. Podnecovaní svojimi predstavenými kričia: „*Ukrižuj Ho, ukrižuj!*“ (J 19, 4) Stane to, čoho sa učeníci obávali a čo sám

Ježiš už dávno vedel: cesta do Betánie Ho napokon vedie k smrti. Len o krátky čas neskôr leží jeho telo v skalnom hrobe, uzavretom veľkým kameňom. I tu sa prejavuje Jeho sláva, a to v ešte väčšej miere ako pri vzkriesení Lazára. Aj tu sa prejavuje Jeho časový plán a Jeho nepochopiteľný spôsob konania. Dva dni čakal, kým odišiel do Betánie; **dva dni leží v hrobe – a na tretí deň vstáva v celej svojej sláve.** On, ktorý povedal: „*Ja som vzkriesenie a život.*“ **On, ktorý jediný nás zachráni od všetkého zla a raz vzkriesi z mŕtvych. Podľa svojho plánu, svojím spôsobom.** Sľúbil to a sám za to zomrel. **On môže pomôcť, On aj pomôže, na to sa môžeme spoľahnúť. Pomôže vo svojom čase a svojím spôsobom.** Amen.

Použitím myšlienok M. Kriesera: **Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár**